

Dit ex. bestaat uit 10 blz.

G E H E I MDE VOORBEREIDINGEN IN NEDERLAND VOOR HET 8ste WERELDJEUGDFESTIVALS a m e n v a t t i n g

Van 28 juli tot 6 augustus 1962 vindt in Helsinki het 8ste communistische Wereldjeugdfestival plaats, georganiseerd door de Wereld Federatie van Democratische Jeugd en de Internationale Unie van Studenten.

Ter voorbereiding is in 1961 een International Preparatory Committee samengesteld, waarin een opvallend ruime plaats is ingeruimd voor jeugdvertegenwoordigers uit de ontwikkelingsgebieden. De sleutelposities zijn stevig in handen der communistische jeugdorganisaties.

De Finse regering heeft kennelijk nolens volens gastvrijheid moeten verlenen, ondanks de in het land onder representatieve jeugdorganisaties bestaande afkeer van het festival.

De Nederlandse delegatie bestaat voor het overgrote deel uit leden van het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond en de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd, beide hulporganisaties van de CPN. Het Nederlandse Voorbereidingscomité staat onder voorzitterschap van de communistische arts André de LEEUW. Een 30-tal niet-communistische studenten heeft zich eveneens voor deelname opgegeven, in de hoop een tegenwicht te kunnen vormen met betrekking tot de communistische propaganda.

De reis gaat per trein via Duitsland, Polen en de Sowjet-Unie. De vertrekdatum is vastgesteld op 24 juli a.s. De kosten zijn f 325,- per persoon, inclusief verblijfkosten in de Finse hoofdstad.

Het festival biedt een keur van sportmanifestaties, culturele bijeenkomsten en discussie-vergaderingen. Elke dag heeft een afgerond programma.

Daarnaast zullen nog "landenontmoetingen" plaatsvinden, waar de delegaties van verschillende landen in bilaterale ontmoetingen tot nauwer contact kunnen komen. Het Nederlandse festivalcomité toonde bijzondere belangstelling voor een bijeenkomst met de Indonesische delegatie in Helsinki.

G E H E I M

G E H E I MDE VOORBEREIDINGEN IN NEDERLAND VOOR HET 8ste WERELDJEUGDFESTIVALInleiding

Van 28 juli tot 6 augustus 1962 organiseren de communistische mantelorganisaties, de Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) en de Internationale Unie van Studenten (IUS) in Helsinki het 8ste Wereldjeugdfestival.

Van 1947-1957 was het de gewoonte iedere twee jaar een dergelijk festival in een Oost-Europese stad te houden. In 1959 koos men het neutrale Oostenrijk (Wenen) en kwam er verandering in de periodiciteit. Men besloot namelijk het volgende festival pas in 1962 te doen plaatsvinden. Als reden gaf men op, dat het voorbereidende werk zoveel van de deelnemende organisaties vergde, dat deze aan andere, eveneens noodzakelijke activiteiten praktisch niet meer toekomen. Dit geldt waarschijnlijk vooral de financiële kant. Een festival duurt gemiddeld een dag of tien en kost enige miljoenen guldens. De relatief kleine Nederlandse delegatie (200-250 man) heeft voor reis- en verblijfkosten sec altijd nog circa f 70.000,- nodig, die voor het merendeel door de communistische jeugdorganisaties (vooral ANJV en OPSJ) en haar leden moeten worden opgebracht.

In een "socialistisch" land wordt de deelnemers veel minder in rekening gebracht: men heeft er vrij vervoer, goedkoop logies, gratis gebruik van sportterreinen, stadions, opera- en theatergebouwen, die door een sympathiserende overheid terwille van het propagandistisch effect ter beschikking gesteld worden.

Ook dit jaar vindt het festival echter in een neutraal (en dus: duur) land plaats. Naar het heette werd daartoe pas besloten nadat in oktober 1960 een delegatie van oud-festivalgangers een oriëntatiebezoek had gebracht aan Finland en bevonden had, dat de regering haar toestemming niet zou onthouden. Intern was de beslissing al veel eerder gevallen, namelijk op de vergadering van het Executief comité van de WFDJ, in maart 1960 in Conakry (Guinea).

Internationaal Voorbereidingscomité

In februari 1961 werd in Helsinki het International Preparatory

G E H E I M

G E H E I M

Committee (IPC) samengesteld uit vertegenwoordigers van jeugd- en studentenorganisaties van 27 landen, met een opvallend groot contingent uit Aziatische, Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse staten. Uit dit comité werd een permanente commissie gekozen, die tot taak kreeg het festival in al zijn details voor te bereiden. Secretaris werd de Franse communist Jean GARCÍAS, een festival-"veteraan", die in 1959 dezelfde functie vervulde.

Alhoewel Nederland abusievelijk niet uitgenodigd werd voor de constituerende vergadering van het IPC ging dit college er naderhand mee accoord, dat een drietal Nederlanders er toch lid van werd. Het zijn de jonge communisten drs. André de LEEUW, voorzitter van het Nederlands Festivalcomité en Lenie HAKS, lid van de dagelijkse leiding van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV), alsmede het niet-communistische bestuurslid van de bonafide jongerenorganisatie "Jeugd en Evangelie", Aldert SCHIPPER. Hij is een der vice-voorzitters van het festivalcomité.

Datum festival

In 1961 besloot de Permanente Commissie het festival van 27 juli tot 5 augustus 1962 te doen plaatsvinden. Jongstleden maart vernamen de organisatoren echter, dat 28 juli een gebedsdag is van de Finse Staatskerk. Alle bioscopen, theaters en dansgelegenheden blijven dan gesloten. De opening van het festival is daarom twee dagen uitgesteld, zodat het officieel op zondag 29 juli begint. Het programma van de 28ste blijft beperkt tot het openstellen van diverse festivalclubs. De delegaties uit de verschillende landen kunnen dan met elkaar kennis maken.

Helsinki als festivalstad

Reeds bij de eerste beraadslagingen over de plaats van het festival gaven de organisatoren de voorkeur aan de Finse hoofdstad. Helsinki is in meer dan één opzicht aantrekkelijk voor hen. Finland is, evenmin als Oostenrijk, een communistisch land, hetgeen speciaal voor

G E H E I M

de propaganda onder de jongeren uit de ontwikkelingsgebieden van belang is. Dezen zijn bijzonder gevoelig voor de communistische leuzen over "kolonialisme", "strijd voor nationale onafhankelijkheid" en "vreedzame coëxistentie". Als dan bovendien nog het festival in een niet-communistisch land gehouden wordt kan de partijdigheid ervan gemakkelijker ontkend worden.

Helsinki heeft in dit opzicht nog voordelen boven Wenen. Finland verkeert, door verdragen met de Sowjet-Unie en door geografische ligging in een veel moeilijker positie dan Oostenrijk. Het heeft ook een veel sterkere communistische partij. De Finse regering moest bijzonder voorzichtig manoeuvreren. Daarom weerstreefde zij de door de Sowjet-Unie gesteunde festivalcommissie niet, ook niet toen het overgrote deel van de Finse jeugd- en studentenorganisaties zich duidelijk tegen het festival uitsprak. Oorspronkelijk stelde zij zich op het standpunt, dat het festival geen officiële gebeurtenis was, zodat de regering er feitelijk niets mee te maken had. Later echter nam zij stelling tegenover de onwillige jeugd- en studentenorganisaties in het land.

Begin april j.l. verklaarde de Finse minister-president, dat "de voorbereidingen voor het festival op een normale manier moeten kunnen plaatsvinden, overeenkomstig de Finse gastvrijheid". De regering, aldus zijn verklaring, heeft geen reden haar houding te bepalen ten aanzien van mogelijk politieke bedoelingen van het festival. Dat zou niet in overeenstemming zijn met het landsbelang. Ook acht de regering het onverenigbaar met de Finse neutraliteit om op grond van politieke motieven moeilijkheden te veroorzaken met de organisatoren van het festival. Tegen iedere poging om onrust te veroorzaken of verwarring te stichten zal van overheidswege met kracht worden opgetreden.

Overeenkomstig dit standpunt hebben de gemeentelijke autoriteiten van Helsinki 36 openbare scholen ter beschikking gesteld voor het onderbrengen van festivalgangers. Het bestuur van het Olympisch stadion bood toenook het daaringelegene sportveld voor de openingsplechtigheid aan. De Finse radio en televisie zullen gedeelten van het festival uitzenden.

(Daarnaast organiseert het Finse parlement tijdens de festivitei-

G E H E I M

ten een bijeenkomst voor parlementsleden uit de verschillende landen. Onbekend is evenwel of er verband bestaat tussen deze bijeenkomst en het Wereldjeugdfestival. Wel heeft het internationale festivalvoorbereidingscomité de nationale comité's opgedragen de namen door te geven van parlementsleden uit hun land, die aan deze bijeenkomst zouden willen deelnemen.)

Houding Finse jeugd- en studentenorganisaties

Vanaf het eerste ogenblik dat er sprake was van Helsinki als festivalstad, heeft een groot deel van de Finse jeugd- en studentenorganisaties een afwijzend standpunt ingenomen. Volgens een in februari 1961 gezamenlijk aangenomen verklaring van de Nationale Unie van Studenten (SYL) en de Raad van Finse jeugdorganisaties (SNE), wilden beide op geen enkele manier medewerken aan de voorbereidingen van het festival. Zij waren van mening dat deze festiviteiten een eenzijdig politiek karakter droegen, waardoor zij niet zouden bijdragen tot verhoging van het wederzijds begrip tussen de volken.

Kennelijk als gevolg van het regeringsstandpunt zullen zij zich echter niet tegen het festival keren, doch zich slechts afzijdig houden. Dit bleek o.m. tijdens een begin maart 1962 in Helsinki gehouden bijeenkomst van vertegenwoordigers van de SYL en van vijf politieke jeugdorganisaties. Volgens het Finse communistische dagblad "Kansan Uutiset" van 13 maart bracht de SYL-vertegenwoordiger daar naar voren, dat zijn organisatie afwijzend blééf staan ten aanzien van deelneming aan het festival. Anderzijds zou men alle aanvallen op het festival veroordelen, die compromitterend zouden kunnen zijn voor de Finse neutraliteit.

Nederlands Festivalcomité

De voorbereidende werkzaamheden voor het samenstellen van een Nederlandse delegatie kwamen eerst in november 1961 goed op gang. Tijdens een in Amsterdam gehouden bijeenkomst werd toen het Nederlands Festivalcomité gevormd.

G E H E I M

G E H E I M

Alhoewel vele jeugdorganisaties werden aangeschreven en de studentenverenigingen zelfs mondeling werden uitgenodigd, kwamen behalve de gebruikelijke vertegenwoordigers van communistische organisaties, slechts waarnemers van een 5-tal niet-communistische verenigingen ter vergadering. De animo van deze laatsten om tot het comité toe te treden was vrijwel nihil. Aanvankelijk traden alleen vertegenwoordigers van communistische jeugd- en studentenorganisaties tot het Festivalcomité toe. Begin februari 1962 werd het echter uitgebreid met enkele niet-communisten, die deels als persoon, deels als vertegenwoordiger van hun organisatie optraden. Van een brede en representatieve samenstelling zoals de communisten deze graag wilden, was evenwel geen sprake. Ook slaagde men er niet in een officieel aanbevelingscomité te vormen, dat met enige kans op succes het festival bij de Nederlandse Jeugd zou kunnen introduceren. Wel betuigden een aantal communisten, eenige communistisch georiënteerden, alsmede enkele niet-communistische personen (in totaal een twintigtal) hun instemming met het festival.

De sleutelposities in het Nederlandse comité zijn ook nu weer in handen van vooraanstaande communistische jongeren. Voorzitter is de communistische arts André de LEEUW, lid van het hoofdbestuur van het ANJV en tot 1961 bestuurslid van de communistisch georiënteerde studentenvereniging "Perikles"; secretaris is Co BERENDSE, die enige jaren geleden een functie had in het Amsterdamse ANJV-districtsbestuur. Lenie HAKS, lid van de dagelijkse leiding van het ANJV en voorzitter van de communistische Organisatie Progressieve Studerende Jeugd (OPJSJ) is belast met de zakelijke leiding. Een van de vice-voorzitters is voorts Bart SCHMIDT, voorzitter van het ANJV en lid van het CPN-partijbestuur.

Samenstelling delegatie

Aanvankelijk was er sprake van, dat Nederland een contingent van 300 deelnemers mocht leveren. Naderhand kwam men daarvan terug en werd het aantal verlaagd tot 200 à 225. Wellicht houdt dit verband met het totaal aantal aangemelde deelnemers, dat minder schijnt te zijn dan men had verwacht. In het begin sprak men over een

G E H E I M

20 à 23.000 jongeren die naar Helsinki zouden gaan. De laatste tijd spreken de berichten over 12 à 15.000 deelnemers. Het schijnt, dat men moeilijkheden ondervindt t.a.v. logiesruimte.

Alhoewel het Nederlandse festivalcomité er naar streefde een brede en representatieve delegatie samen te stellen, vroeg het ANJV al dadelijk om een reservering voor tenminste 75 plaatsen voor eigen leden. Later bleek dit aantal groter te zijn en beliep het met dat van de OPSJ en Perikles samen 140 reserveringen. De communistische jeugdorganisaties zeggen hierop recht te hebben gezien hun groot aandeel in de voorbereidende werkzaamheden. Ongetwijfeld wordt het voorts van belang geacht, dat het aantal communisten in de Nederlandse groep groter is dan dat der niet-communistische jongeren, daar men van de houding van deze laatsten niet zeker is.

Om hun "ideologische wapenrusting" te versterken, heeft het ANJV-bestuur een speciale scholing voorgesteld voor een groep kaderleden. Zij moeten zich onderweg onder de andersgezinde deelnemers begeven, die veelal studenten zijn en met kracht van argumenten de communistische zienswijze op alle onderwerpen, die ter sprake kunnen komen, verdedigen c.q. propageren. Zo hoopt men te voorkomen, dat de Nederlandse delegatie in twee oppositionele groepen uiteenvalt.

Tot de niet-communistische jongeren, die zich begin mei als deelnemers hadden opgegeven of waarvoor reserveringen waren aangevraagd, behoren ca 35 studenten van verschillende richtingen en een twaalftal leden van "Jeugd en Evangelie". Dit is een protestants-christelijke organisatie, die contact zoekt met en evangelisatie verricht onder buitenkerkelijke jongeren. Leden ervan willen op het festival door persoonlijk contact hun godsdienstige overtuiging uitdragen. Als zodanig worden zij door de communisten niet erg gewaardeerd.

De Nederlandse Studenten Raad (NSR) te Leiden verklaarde begin maart 1962, dat de NSR zich solidair voelde met de afwijzende houding van de Finse studenten- en jeugdorganisaties en daarom van officiële deelneming afzag. Aan de andere kant wilde men individuele deelname van studenten niet in de weg staan. Dezen zouden dan evenwel niet de status van vertegenwoordiger hebben.

G E H E I M

De niet-communisten menen in Helsinki een opvoedende taak te kunnen verrichten, eenzijdige voorlichting te kunnen compenseren en contacten te kunnen leggen met jongeren uit de ontwikkelingslanden. De ervaringen met het optreden van niet-communistische groeperingen tijdens het festival in 1959 in Wenen rechtvaardigen echter een zekere scepsis t.a.v. de efficiency van deze doorgaans niet voldoende voorbereide jongeren-acties.

Financiën

De deelnemersprijs is gelijk aan die van het Weense festival namelijk f 325,- . Opvallend is het grote bedrag dat ditmaal betaald moet worden aan reiskosten (f 140,-), temeer daar deze vanaf de DDR-grens slechts \$ 5,- bedragen. Voor verblijf- en inschrijvingskosten wordt f 145,- in rekening gebracht. De rest van het bedrag komt ten goede aan het Nederlandse festivalcomité, ter bestrijding van kosten van administratie en voor de reiskosten van enkele functionarissen. Voorts zullen enige Surinaamse "Kameraden" op kosten van de Nederlandse delegatie naar Helsinki reizen.

Reisroute

De reis naar Helsinki zal geheel per trein worden afgelegd. Aanvankelijk was het de bedoeling vanaf Leningrad per boot te reizen. Hier tegen bleken onoverkomenlijke bezwaren te bestaan. Het vertrek is thans vastgesteld op 24 juli. De deelnemers reizen via West- en Oost-Duitsland, Polen en de Sowjet-Unie. Voor het vertrek moeten zij zich laten herinenten tegen pokken. Zij keren op 11 augustus in Nederland terug.

Contact met het Internationaal Voorbereidingscomité

Het contact met het Internationale Voorbereidingscomité was aanvankelijk niet bijzonder hecht. Dat bleek toen men in februari 1961 Nederland vergeten had uit te nodigen voor de constituerende vergadering. (Waren de Nederlanders wèl uitgenodigd, dan hadden zij bij ge-

G E H E I M

brek aan geld, toch niet kunnen gaan.)

Later werd dit contact beter. Eind november 1961 bezocht de Japanner Yashuo ISHII ons land. Hij kwam uit Finland waar hij besprekingen voerde over het festival. In Amsterdam woonde hij als een der vice-presidenten van de IUS een bijeenkomst bij ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van deze organisatie. Via "Perikles" zocht hij contact met niet-communistische studenten om hen over te halen aan het komende festival deel te nemen. Ook het schriftelijk contact werd intensiever door uitwisseling van technische gegevens over het Wereldjeugdfestival en toezending van de festivalkrant aan het Nederlandse Voorbereidingscomité. Daarnaast had men in Helsinki vernomen, dat de wereldkampioene kunstrijden op de schaats, Sjoukje DIJKSTRA, zich zou hebben uitgesproken ten gunste van het festival. Het IPC nam hierover contact op met het Nederlandse comité en vroeg om verificatie. Deze zorgvuldigheid vloeit voort uit het feit, dat enige maanden geleden door het internationale comité ietwat voorbarig een bericht was gepubliceerd over deelneming van christelijke en rooms-katholieke studenten uit Nederland. Het Nederlandse festivalcomité protesteerde daartegen fel, waarna het IPC toezegde in de toekomst slechts die gegevens te publiceren, die afkomstig zijn van het officiële Nederlandse comité. Inmiddels hebben de ouders van Sjoukje DIJKSTRA medegedeeld, dat de wereldkampioene t.a.v. het festival geen verklaring heeft afgelegd.

Programma

Het programma voor het festival omvat talrijke sportmanifestaties, culturele bijeenkomsten en discussie-vergaderingen. Elke dag heeft zijn eigen thema. Zo wil men een Finland-dag houden en één gewijd aan de wetenschappelijke ontwikkeling en vooruitgang. Hiervoor werden Russische en Amerikaanse ruimtevaarders uitgenodigd. Ook zal een dag besteed worden aan de kortgeleden onafhankelijk geworden staten en aan de solidariteit met jongeren uit de nog koloniale gebieden. Een ander onderwerp vormen de problemen van de werkende jeugd. De organisatoren zijn van plan tijdens de dag, gewijd aan de "schoonheid en sport" een "Miss Festival" te kiezen. De laatste dag, tevens sluitingsdag, zal geheel

G E H E I M

G E H E I M

in het teken staan van de vrede.

Aan dit thema wordt bovendien een colloquium gewijd, dat twee dagen zal duren en waarvoor vertegenwoordigers van nationale en internationale jeugd- en studentenorganisaties werden uitgenodigd.

Andere onderwerpen zijn de op de agenda van iedere communistische conferentie voorkomende thema's als vreedzame coëxistentie, algehele ontwapening, nationale onafhankelijkheid en internationale samenwerking.

De "landenontmoetingen" zijn op 31 juli vastgesteld. Naast contact met jongeren uit Azië en Afrika, heeft het Nederlandse festivalcomité bijzondere belangstelling voor een bijeenkomst met de Indonésische jeugd. De communistische jongeren willen daar nog eens onderstrepen, dat het ANJV in Nederland strijd voert voor overdracht van Nieuw-Guinea. Tijdens een zelfde ontmoeting met Indonesiërs op het festival in 1959 werd door de ANJV-leiding naar voren gebracht, dat het de voorname taak van het verbond was uitzending van dienstplichtige militairen naar Nieuw-Guinea te voorkomen.

18 juli 1962

G E H E I M